

Štetnici u povrtnjaku u rujnu i listopadu

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 01.10.2020 Брой: 10/2020

Predviđene minimalne temperature iznad su kritičnih razina za povrtne kulture, što je preduvjet za dobivanje dodatne povrtne proizvodnje iz kasnog poljskog uzgoja.

Štetnici

Moljac minirač rajčice

Nastavlja oštećivati rajčice

Vrsta – *Tuta absoluta*

Šteta

- Štetu uzrokuju ličinke;
- Preferiraju lišće i stabiljke biljaka, ali napadaju i plodove;
- Oštećenje se pojavljuje kao kratke i široke mine na lišću, u kojima se mogu vidjeti ličinke i izmet;
- Na plodovima se opažaju mine, koje služe kao ulazna točka za razvoj procesa truljenja;
- Uzrokuje značajne gubitke u prinosu rajčice, s oštećenjima do 100%.

Razvoj

- Moljci su aktivni noću, a danju se skrivaju;
- Štetu uzrokuju ličinke;
- Ovisno o uvjetima okoline, može razviti 10-12 generacija godišnje;
- Vrsta prezimljava kao jaje, kukuljica ili odrasla jedinka u tlu, u biljnim ostacima ili drugim skloništima.

Suzbijanje

Korištenje feromonskih klopki za praćenje i smanjenje gustoće populacije;

- Postavljanje crnih ljepljivih klopki;
- Pri niskoj gustoći populacije u staklenicima, može se uvesti jedan od agenasa biološke kontrole *Macrolophus pygmaeus* ili *Nesidiocoris tenuis*;
- Tretiranje sredstvima za zaštitu bilja (PPP) po pojavi;
- Ekonomski prag u staklenicima: ličinke – 10% listova s minama; 4% oštećenih plodova;
- **Odobreni PPP:** Avant 150 EC 25 ml/da; Alverde 240 SC 100 ml/da; Altacor 35 WG 8-12 g/da; Ampligo 150 ZC 40 ml/da; Affirm 095 SG 150 g/da; Bermektin 50-100 ml/da; Voliam Targo 063 SC 0.08%; Confidor Energy OD 80 ml/da; Coragen 20 SC 14-20 ml/da; Exalt 200-240 ml/da; Lanat 20 SL 125 ml/da; Lanat 25 WP 100 g/da; Minecto Alpha 100 ml/da; Mospilan 20 SP 0.02%; Nim Azal T/C 0.3%; Picador 20 SL 0.05%; Rapax SBS 100-200 ml/da; Sineis 480 SC 10-25 ml/da; Warrant 20 SL 50 g/da.

Tijekom razdoblja intenzivne berbe treba odabrati PPP s kraćim rokom čekanja do berbe.

Tripsi: duhanski tripas i zapadni cvjetni tripas

Vrste – *Thrips tabaci* i *Frankliniella occidentalis*

Šteta

- Na listovima, peteljkaма, cvjetovima i plodovima pojavljuju se male bjelkaste mrlje s tamnim točkama – izmet štetnika;
- Pri većoj gustoći populacije mrlje se spajaju;
- Generativni organi biljaka napadnutih u ranim fazama razvoja se suše i otpadaju;
- Vektori su virusa brončanosti rajčice (TSWV).

Razvoj

- Uglavnom na listovima, rjeđe na cvjetovima;
- Razvijaju se pri visokim temperaturama i niskoj vlažnosti zraka;
- Zapadni cvjetni tripas uglavnom napada cvjetove;
- Nakon hranjenja, ličinke ulaze u tlo i na dubini od oko 5 cm pretvaraju se u nimfe;
- Tijekom jedne vegetacije može se razviti 6-7 generacija, a u uvjetima staklenika štetnik se javlja tijekom cijele godine;
- Prezimljavaju kao odrasle jedinke ili kao ličinke različite starosti u biljnim ostacima zaraženih biljaka, na korovu i u tlu.

Suzbijanje

- Redoviti terenski pregledi;
- Postavljanje plavih ljepljivih ploča;
- Trenutačno tretiranje PPP-om po pojavi;
- Ekonomski pragovi:

Rajčice u staklenicima – zapadni cvjetni tripas: odrasle jedinke 1 po cvijetu; duhanski tripas – odrasle jedinke i ličinke 3 po listu;

Paprike – cvatnja: odrasle jedinke i ličinke 2 po cvijetu; plodonos: 3 po plodu;

Patlidžan – cvatnja: odrasle jedinke i ličinke 2 po cvijetu; plodonos: 3 po plodu;

Krastavci – tijekom vegetacije: odrasle jedinke i ličinke 1 po cvijetu, 3-5 po listu;

- **Odobreni PPP:** Exalt 200-240 ml/da; Deka EC / Desha EC / Dena EC / Poleci / Decision 30 ml/da; Dicarzol 10 SP 556 g/da; Lanat 25 WP 80-100 g/da; Meteor 0.06-0.07%; Minecto Alpha 100 ml/da; Naturalis 100-150 ml/da; Oikos 100-150 ml/da; Sineis 480 SC 10-37.5 ml/da; Requiem Prime 500-1000 ml/da; Limocid 400-800 ml/da.

Tijekom razdoblja intenzivne berbe treba odabrati PPP s kraćim rokom čekanja do berbe.

Обична црвена пауčina

Vruće i suho vrijeme preduvjet je za jaku infestaciju

Vrsta – Tetranychus urticae

Šteta

- Žive i hrane se na donjoj strani listova;
- Na mjestu hranjenja nastaje svijetla, točkasta mrlja;
- Pri jakoj infestaciji listovi su prekriveni paučinom;
- Kasnije se mrlje spajaju i list postaje mramoriran;
- Pri jakoj infestaciji biljke se suše.

Razvoj

- Grinje preferiraju starije listove sa smanjenim sadržajem vode, kao i biljke pod stresom od suše, u starenju;
- U staklenicima se kontinuirano razvijaju.

Suzbijanje

- Uništavanje korova u i oko usjeva;
- Održavanje optimalne vlažnosti tla;
- Redoviti pregledi usjeva za rano otkrivanje infestacije